

Nowy

Kurjer Łódzki

Dziennik polityczny, społeczny i literacki

Niedziela, dnia 28 listopada 1915 r.

Redakcja i administracja „Nowego Kurjera Łódzkiego” mieści się przy ul. Zachodniej № 37. Interesowani do redakcji, zgłaszać się mogą od 11 pół do 3 po poł. i od 6 do 7 wiecz. Administracja otwarta od 8 rano do 7 wiecz. Adres telegraficzny „Łódź-Kurjer”.

Prenumerata w Łodzi wynosi rocznie 12 msk., półroczna 6 msk., miesięcznie 1 msk. Za odnośnienie do domu lub przesyłką pocztową dolicza się 40 fen. miesięcznie. Za przesyłką zagranicę dolicza się 1 markę miesięcznie. Zmiana adresu 40 fen. Telefon Nr. 253.

Cena ogłoszeń I-sza strona 1 msk. za wiersz lub jego miejsce, nadesłane 1 msk., nekrologi i reklamy 40 f., ogłoszenia zwyczajne 20 f., ogłoszenia drobne 4 f. za wiersz. Ogłoszenia za miejscowość I-sza strona 1 msk., reklamy po 4) fen., zwyczajne 24 fen. za wiersz lub jego miejsce w tekście 150 msk..

Rekopisów nadesłanych redakcja nie zwraca, za artykuły z góry ceną nieoznaczoną, honorarjów administracja wypłacać nie będzie.

KINO-MIRAGE w SALONACH GRAND-HOTELU

DZIS OTWARCIE!

CHRYZANTEMY

Artykuł kinematograficzny w wykonaniu artystów Cesarskiego Teatru w Piotrogradzie, dzisiaj w rolach głównych:

W. Karalli-prymabaleriny i artystki Cesarskiego Teatru w Piotrogradzie. I. Mozinchina, artyści Teatru Dramatycznego w Moskwie.

Wojna.

BERLIN, 27 listopada. — Wielka kwatery główna. — (Urzędowo).

Na frontach zachodnim i wschodnim niema wydarzeń ważniejszych.

Z widowni bałkańskiej.

Wojska austriacko-węgierskie odcyły z nieprzyjaciela obszary na południowo-zachodzie od Mitrowicy do odcinka Kliny.

Liczba jeńców wziętych pod Mitrowicą i w Mitrowicy wzrosła o 1700. Na zachodzie od Pristiny, zajęły wojska niemieckie wyżyny na lewym brzegu Sytnicy. W ręce nasze wpadło dalsze 800 jeńców.

Na południu od Drenicy przechrzciły wojska bułgarskie ogólną linię Gelas—Stimlja—Jezierce—Ljubetin.

Ważne dowództwo wojskowe

Wokół wojny.

Nowe ugrupowanie obywateli politycznych w Rosji.

Liberalna część prasy piotrogrodzkiej omawia w dalszym ciągu cały dotychczasowy wynik wyborów do rosyjskiej Rady państwa i rozpisuje się obszernie o najbliższych politycznych następstwach wyniku tego. „Piotrogrodzki Kurjer” nazywa wynik ten stosunkowo znaczącym sukcesem postępowego bloku i oznacza go jako polityczne zwycięstwo liberalniejszych żywiołów w kraju. Postępowe stronnictwa w rosyjskiej Radzie państwa będą teraz potężniejszemi i wpływowszemi nie tylko liczebnie, lecz i pod względem dojrzałości ścisie politycznej i umysłowej swych własnych członków. Organ kadetów „Riecz” podkreśla, iż blok postępowy będzie posiadał w przyszłości Radzie państwa i większość, chociaż nie wielką, liczącą i przewagę co do zdolności specjalnie organizacyjnych jak duchowych. Wobec tego można spodziewać się od nowego ugrupowania politycznych stronnictw w Radzie państwa powszechnego uzdrowienia stosunków parlamentarnych w Rosji wogóle. Pomiedzy innymi obecne zwycięstwo postępowych elementów w Radzie pa-

stwa powinno wpłynąć na zacieśnienie w przyszłości bliższego i bardziej przyjaznego stosunku między Radą państwa a Dumą. Podobne życzenie wyraża także nacjonalistyczne „Nowoje Wremia” skarczając się przy sposobności tej, że obie rosyjskie Izby prawodawcze działały dotychczas raczej przeciwko sobie aniżeli razem.

Z Dumy.

Z Piotrogradu donoszą: Posiedzenia Dumy mają potrwać tylko dwa do trzech tygodni, aby przeprowadzić obrady budżetowe. Minister spraw wewnętrznych złoży krótkie oświadczenie rządowe. Przed zwołaniem Dumy ma jeszcze nastąpić zmiana w składzie gabinetu.

Kronika

— (r) 720 dzieci pięci obojga, mogą być przyjęte do nowo utworzonych polskich szkół elementarnych, w gmachu b. gimnazjum żeńskiego, Średnia № 14. Zapisy przyjmują się od 30 listopada (wtorek) do 6 grudnia, od 8-ej rano do 1-ej po południu.

— (k) Z tanich kuchni robotniczych.

Tanie kuchnie robotnicze przy związkach zawodowych m. Łodzi, w ciągu pierwszej połowy listopada wydały 122,460 obiadów płatnych, oraz 14,949 bezpłatnych i dla obsługi kuchni, czyli razem 137,409. Przeciętnie wydano dziennie 9,161 obiadów. Do obiadów dodano 28,341 funtów chleba. Za obiady wpłynęło 3,673 rb. 80 kop., ogólny koszt własny wyniósł 7,073 rb. 25 i pół kop., a zatem niedobór wynosi 3,399 rb. 45 i pół kop.

Przeciętny koszt jednej porcji zupy wynosi 5 do 7 kop. Oprócz powyższych kuchni, wydają obiady także kuchnie 3 Stow. robotniczych chrześcijańskich, które w ciągu miesiąca października wydały 56,976 obiadów płatnych i 21,339 bezpłatnych, razem zaś 78,315, ogólny koszt obiadów wyniósł 2,461 rb. 08 kop.

— (r) Z Komitetu tanich kuchni. — Komitet tanich kuchni na posiedzeniu w dniu 24-go listopada postanowił zawiadomić zarządy tanich kuchni, że sprawozdania półmiesięczne muszą być nadsyłane Komitetowi nie później jak w 3 dni po 1-y i 15-y każdego miesiąca. Ze względu na to, że dalsze zaniedbywanie utrzymania się tej reguły doprowadzi-

łoby do niepożądanych rezultatów, Komitet prosi zarządy tanich kuchni, aby koniecznie stosowały się do powyższej uchwały i przysyłały swoje wykazy do dnia 3-go i 18-go (włącznie) każdego miesiąca. Sprawozdania nadsyłane po tym terminie nie będą wcale rozpatrywane, a tem samem i zapomogi wydawane nie będą.

Na liście tanich kuchni, otrzymujących zapomogi od Komitetu figuruje obecnie już 70 kuchni, a dalsze zgłoszenia jeszcze ciągle napływają. W ubiegłym miesiącu kuchnie wydawały dziennie przeszło 19 tysięcy obiadów, za które zostały wypłacone zapomogi w sumie 10,184 rb. 10 kop., oprócz tego rozdano kuchniom zaliczki zwrotne na kupno kartofli, kapusty i t. p. 10,000 rb.

W pierwszej połowie listopada liczba wydawanych obiadów raptownie się zwiększyła; sprawozdania z kuchni na dzień 15-go listopada wykazały już około 25 tysięcy obiadów wydawanych dziennie.

— (k) Nowy przytułek dla inteligencji.

Grono osób w mieście naszym utworzyło Schronisko im. św. Jadwigi dla osób bezradnych i zniechęconych, pochodzących z pośród sfer zubożonej inteligencji i rzemieślników. Lokal dla Schroniska wynajęty został przy ulicy Mikołajewskiej pod № 37. W Schronisku narazie mieszczą się będzie 30 osób. Na czele zarządu stoi ks. Cyraski, sekretarzem zarządu jest p. Edward Kulisz, skarbnikiem inż. Bronisław Jasiński.

Otwarcie przytułku nastąpi w tych dniach. Fundusze na urządzenie i utrzymanie Schroniska pozyskane zostały z ofiarności obywateli miejscowych. Kandydaci do Schroniska mogą się zgłaszać z dowodami osobistymi oraz zaświadczeniami osób znanych i wiarogodnych do ks. Cyraskiego (Mikołajewska № 53).

— (k) Z sądu okręgowego.

Siedziba sądu okręgowego łódzkiego przeniesiona będzie w tych dniach z ul. Dzielnej № 13 do gmachu Szkoły rzemieślniczej przy ul. Pańskiej.

— (r) Pod adresem T. K. O.

Jeden z przyjaciół „Kurjera” pisze: Przebudzenie się szerszych mas społeczeństwa polskiego i równocześnie z tem objawiająca się coraz bardziej chęć chwalebna poznania literatury ojczystej, chęć do czytania, szczególnie pomiędzy młodzieżą, wpłynęła na powiększenie się liczby czytelników w istniejących bibliotekach do tego stopnia, że niektóre z

tych ostatnich, jak nprz. tow. ośw. „Wiedza” wstrzymały zapisy nowych grup.

T. K. O. jednak, nie bacząc na ten napływ nowych czytelników, nie powiększyło czynnych dni w swych bibliotekach (te ostatnie otwarte tylko dwa razy tygodniowo: w środy od 5—7 i niedziele od 10—12) czego rezultatem jest bardzo wielki natłok publiczności w tych dniach.

Pożądaniem więc jest bardzo, by T. K. O., mając na względzie wygodę czytelników powiększyło liczbę dni czynnych w swych bibliotekach, co będzie również z pożytkiem dla pracującego obecnie personelu biblioteki.

— (k) Kolonje zimowe dla dzieci.

Po wystaniu już 6 partii dzieci, po 60 w każdej, na zimowy pobyt na wieś, oddział kobiet chrześcijańskich przy Delegacji niesienia pomocy biednym w tych dniach wystąpił znów następujące partie: 1) W dniu 17 listopada 12 dzieci do Rusowa pod Koźmiakami w kaliskim, majątku pana Bronikowskiego, oraz 50 do majątku pani Walewskiej w Błaszczach, również w kaliskim. Na koszt obywateli, przyjmujących działwę, zakupiono i wysłano dla dzieci pakietów towarów na ubranka zimowe.

Następnie w dniu 20 b. m. wysłano 80 dziewczynek i chłopców w wieku od lat 4 do pani Lutostańskiej do jej majątków w powiecie słupeckim, gub. kaliskiej. Dzieci zostały odwiedzone przez panie Wodzyńską i Bojanowską. Ostatnią partję dzieci, w liczbie 92, w wieku od lat 2 do 13, w dniu 24 b. m. wysłano do Chylic, majątku p. Paławskiego w pow. słupeckim i kaliskim.

P. Puławski zakupił dla działwy oprócz ubrania, także książki i zeszyty do nauki. W dniu 30 b. m. wysłana zostanie do pani Lutostańskiej w Słupeckie partja dzieci od lat 10 w liczbie 80.

— (r) 15-to lecie.

Chór wotywy przy kościele św. Józefa sekcja druga tow. sp. im. „Moniuszki” obchodzi w niedzielę dn. 28-go b. m. uroczystość piętnastolecia rocznicy swego założenia w połączeniu z uroczystością doroczną ku czci św. Cecylii patronki śpiewu i muzyki, z tej więc okazji w dniu tym o godz. 9 i pół rano odprawiona zostanie w kościele św. Józefa uroczysta wotywa.

— (r) Ostrzeżenie. Od pewnego czasu odwiedza lokale publiczne jakies indywidualum i sprzedaje bilety na loteryj fantową, która ma być rzekomo urządzoną na rzecz chóru sume-

